

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De subiecto ordinum, seu de ordinandis. 6

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

symbolum traditum tangat. Quod autem sic instituerit, pertinet ad praxim Ecclesie, & ordinatum, & ordinandum sollicitudo, de predicto contactu præstant. Idque indicant illa verba ab Episcopo prolata: *Accipe potestatem*. traditum symbolo illius: traditio enim symboli indicat symbolum ab ordinando physice accipi debere, sicuti realiter accipitur potestas illo symbolo communicata. Neque obest, quod paruulus non voluntarie accipiat: sufficit, quod acceptioni non repugnet, ad quam materialem acceptionem contractus sufficiens censetur, etsi digitis non stringatur.

PUNCTUM V.

Quis sit effectus Sacramenti Ordinis; & quam ab aliis Sacramentis, & inter se dependentiam habeat.

1. Gratia est effectus huius sacramenti.
2. Præter gratiam imprimi characterem.
3. Negat Vasquez, per ordinationem Episcopi novum characterem imprimi.
4. Verius est oppositum.
5. Necessario Baptismus Ordinem præcedere debet.
6. Requiritur necessitate præcepti ordinandum esse confirmatum, sed an sub gravi culpa? Communiter Doctores negant.
7. Dicitur esse, vel nullam esse culpam, vel debere esse mortalem.
8. Prima tonsura ordinem præcedere debet.
9. Inferiores ordines prius suscipi debent, quam superiores.

Non est dubium effectum Sacramenti Ordinis, sicut & reliquorum sacramentorum, esse gratiam habituram cum ordine ad auxilia necessaria ad ritum, & competenter exercendum cuiuscunque ordinis munus, & officium, uti definitum est à Trident. sess. 23. c. 3. ex illo Pauli: *Noli negligere gratiam, qua tibi data est*, &c. Qui negat minoribus Ordinibus Sacramenti rationem, consequenter negat gratiam ex opere operato per illorum susceptionem communicari. Nos vero, qui communione sententiam sequentes asseruimus, omnes ordines, tam maiores, quam minores Sacramentum esse à Christo institutum, consequenter asserimus, gratiam illis omnibus communicari.

1. Præter supradictum effectum, habet sacramentum ordinis alium proprium, scilicet, characterem, qui est quedam qualitas supernaturalis animæ inherens indelebilis, quæ quasi quoddam signaculo, ordinatus à non ordinatis distinguitur, & ad munia, & officia ordinis suscipi exercenda destinatur. Omnia enim sacramenta, quæ reiterationem excludunt, in illius signum hunc effectum habent, ut latius diximus *tr. de Sacram. in genere, pu. 11.* Cum ergo tam ordines minores, quam maiores reiterationem excludant, & illis ordinati ad munia diversæ destinantur, singulis ordinibus suus character imprimitur, uti dixit Val. *disp. 9. q. 2. p. vn.* Coninch. *disp. 20. dub. 8.* Bonac. *disp. 8. q. vn. p. 6. n. 3.*

2. Solutum est dubium, an per consecrationem Episcopi novus character imprimatur? Negat Valq. *disp. 239. c. 6. n. 54.* Imò neque præcedentem sacerdotalem characterem physice augeri, sed solum diuinam ordinationem ad novum effectum, & officium destinari. Etenim, cum ordinatio Episcopi non sit absolute distincta à sacerdotali ordine, sed illius tantum perfectio, novum characterem non postulat, sed præcedens sufficit novam denominationem, & relationem accipiens ex destinatione ad novum effectum, sicuti videtur necessario dicendum in ordine sacerdotali, cuius character unus, & indivisibilis esse videtur, tamen si potestates in eo ordine communicatæ distinctæ sint.

3. Ceterum verius existimo, diversum characterem imprimi in ordinatione Episcopi ab eo, qui impressus fuit in sacerdotali ordine, & diversum characterem imprimi sacerdoti, cum ei potestas absoluendi à peccatis conceditur, ab eo, quem accipere, cum potestas consecrandi Eucharistiam concessa fuit, vel saltem characterem præcedentem nouo reali modo augeri. Sic docet Bellarm. *l. de ordine, c. 5. in fine* Coninch. *disp. 20. dub. 8. n. 74.* Laym. *lib. 5. sum. tract. 9. c. 4. vers. Licet.* Ratio est: quia character, licet non potestates physice effectiva, est tamen signum morale potestatis in ordinatione acceptæ. Ad diversæ potestatis in consecratione Episcopi conceditur ab ea, quæ conceditur simplici sacerdoti. Ergo nouo characterem significari debet. Idemque argumentum fieri potest in sacerdotio: traditur enim diversæ potestatis sacerdoti, cum ei Episcopus manus imponit sub illis verbis: *Accipe Spiritum sanctum. Quorum remissionis peccata, remittitur.* &c. à potestate tradita, cum portecto calice, & patena, dictum fuit: *Accipe potestatem offerendi sacrificiū.* Ergo hæc nova potestas nouo characterem significari debet. Idemque in qualibet ordinatione distinctus character imprimatur: quia per singulas ordinationes diversæ potestates communicantur. Alias, quæ ratione in Episcopo, & sacerdote ad novam potestatem significandam destinari præcedens character dicitur, eadem dici potest in singulis Ordinibus fieri, ac

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars. I. v.

proinde opus non esset singulis ordinibus suum proprium characterem imprimi. Neque obstat, alios ordines ita inter se distingui, ut unus alium essentialiter non supponat: contra vero Episcopatus essentialiter sacerdotium supponat, & potestas absoluendi in sacerdote, potestatem supponat consecrandi. Nam esto, id verum sit solum inde probatur, characterem communicandum in Episcopatu, non debere omnino distingui à characterem, qui in sacerdotio communicatus est, sed ex diuina ordinatione illum essentialiter præsupponere, sicuti præsupponitur ordinationi, & potestas. At, sicut ordinatione Episcopatus, & potestas ibidem communicata est partialiter distincta ab ordinatione, & potestate sacerdotis: sic character debet esse.

4. Quoad dependentiam, quam habet ordinatione ab aliis sacramentis, & inter se, dicendum est primò, necessarium esse, ut Baptismus præcedat, aliàs nulla erit ordinatione. Quod ad id verum est: ut esto per ignorantiam omisissus Baptismus sit ordinatione effectum habere non possit: quia Baptismus reipsa susceptus est omnium Sacramentorum ianua, & ex diuina institutione dispositio necessaria: colligiturque ex cap. *Si quis Presbyter. cap. Veniens. de Cleric. non baptizat.* & probat Barbosa *al. leg. 2. de potest. Episc. n. 9.*

5. Secundò, requiritur, non necessitate sacramenti, sed præcepti, ordinandum esse confirmatum. Inquit enim Trident. sess. 23. cap. 4. *Prima tonsura non iniungitur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint.* Sed, an hoc præceptum obliget sub culpa gravi, non conveniunt Doctores. Negat Sotus in 4. *distinct. 7. art. 6. 8.* & *distinct. 24. qu. 1. art. 4.* Nauarr. *cap. 22. n. 9.* Vitall. in *Candel. de Confirm. n. 41.* Victor. *de Sacram. Ord. n. 232.* Suar. *r. 3. in 3. p. disp. 38. sect. 11.* Coninch. *de Sacram. 1. n. 72. art. 8. n. 90.* & *disp. 20. de Ord. dub. 10. n. 102.* Reginald. in *praxi, lib. 28. n. 24.* Villalob. *tract. 11. de Ordine difficult. 7. n. 2.* Barbosa pluribus relatis *de potest. Episc. alleg. 2. n. 14.* Quia verba Concilij obligationem grauem non indicant, & ex natura rei nulla inter hæc sacramenta est dependentia: asserunt tamen supradicti Doctores, culpam esse venialem.

6. Ceterum, ego crederem, vel nullam esse culpam, vel debere esse mortalem. Si enim verba Concilij præceptiva sunt, ut videtur dicendum, non est dubium, materiam grauem esse, sicuti est, ut Ordines ante primam tonsuram non recipiantur: & ita sentit Bonacina *disputat. 8. de Sacrament. quas. unica. part. 5. numer. 9.* Si autem præceptiva non sunt, sed directiva, nullum erit per se peccatum, cum nullam inducant obligationem.

7. Terriò, ad quemlibet Ordinem suscipiendum requiritur, primam tonsuram præcedere, ut docuit Concilium Tridentinum sess. 23. cap. 2. ibi: *ut qui iam prima tonsura initiati essent, per minores ad maiores ascenderent.* Nam licet prima tonsura Ordo non sit: est tamen ex Ecclesie præcepto ad omnes Ordines debita dispositio. Vnde, si omnia prima tonsura aliquem Ordinem suscipere tamen valide suscipias, ut est certum, grauius peccas, ut communis Doctorum sententia testatur ob Concilij præceptum, & Ecclesie praxim, Bonacina *disputat. 8. quas. unica. p. 5. num. 11.* Villalob. *tractat. 11. diff. 3. num. 7.*

8. Quartò, ordines inter se ita sunt distributi, ut per minores ad maiores fiat ascensus, sicuti dixit Trident. sess. 23. cap. 2. Quare prius debet suscipi inferiores, ut per ipsos quasi gradus ad superiores ordinatus ascendat. Quod si huiusmodi dispositio inueniatur, peccatum graue esse nemini est dubium: ordo tamen susceptus validus persistit, sicuti colligitur ex *oto tit. de Clerico per saltum promot.* Erat autem sic ordinatus suspensus ab exercitio ordinis suscepti, c. *Sicut olim. 46. dist. c. Sollicitudo. de Cleric. per saltum prom. quousque Episcopus dispenset, ut ordinem prætermisissum suscipiat, tum ut ordinem susceptum exerceat, tum ut ad maiorem ascendat, opus esse videtur, ne in suscepto ordine ex malitia ministraverit: quia eo ipso videtur esse irregularis, & in irregularitate publica Episcopus non dispensat: & colligitur ex Trident. sess. 23. c. 14. de reformat. *Cum promotus* (inquit) *per saltum, si non ministraverit, Episcopus ex legitima causa possit dispensare, tacite indicans non posse dispensare, si ministraverit, subintelligitur, ex malitia, ut bene aduertit Villalob. tr. 11. de Ord. diff. 7. in fine.**

PUNCTUM VI.

De subiecto Ordinum, seu de ordinandis.

1. Subiectum Ordinationis est vir, non femina.
2. Mulier incapax est accipiendi primam tonsuram.
3. Hermaphroditus capax est ordinis, si sexus virilis prævalent, sed, si femineus.
4. Quæ obiciant heretici.
5. Facile solvantur.

1. Subiectum Ordinationis esse virum, & non feminam, tanquam certum, de fide tradit Th. in 4. *dist. 25. q. 2.*

Z. 2. art. 5.

art. 1. quæst. 1. Bonavent. art. 2. quæst. 1. Scotus quæst. 2. §. Sic br-
niser. Durand. quæst. 2. num. 6. Paludan. quæst. 3. articulo. 1. concl. 4.
& alij relati à Valquez disputat. 243. cap. 2. Sumiturque ex Ec-
clesiæ perpetua traditione, quæ optimè confirmatur, cum nec
Virgini Mariæ, neque Magdalena, aliisque sanctissimis mu-
lieribus nunquam Ecclesiæ Ordinem vllum conulerit. Si au-
tem iure diuino sexus fœmineus capax ordinationis existeret,
alicui mulieri Ecclesiæ Ordinem communicasset. Ratio hu-
jus incapacitatis desumitur ex eff. c. t. & natura Ordinis, qui
est constitutus ordinatum in gradu superiore, & eminente in-
ter reliquos fideles cum potestate eos docendi, & sacramen-
ta ministrandi. At mulieres huius superioritatis iure diuino in-
capaces existunt, vt constat ex Paulo 1. Corinth. 14. *Mulieres
in Ecclesia taceant.* non enim permittitur eis loqui: sed sub-
ditas esse, sicut & lex dicit: lex, inquam, Genes. 3. *Sub vi-
ri potestate eris, & ipse dominabitur tui.* & addit Paulus. *Si quid
autem voluit discere, domi viros suos interrogent: turpe est enim
mulieri loqui in Ecclesia.* Si autem ordinis capaces essent, &
loqui in Ecclesia possent, & viris non ordinatis superiores
existerent.

2. Ex qua ratione optimè infert Valquez disp. 245. cap. 2.
n. 11. Coninch. disp. d. dub. 10. n. 96. Layman. lib. 5. sum. tract. 9.
cap. 6. nu. 2. mulierem incapax esse recipiendi primam ton-
suram: nam esse, non sit ordo ecclesiasticus, est tamen eccle-
siasticus deputatus, & dispensatio ad ordines ecclesiasticos susci-
piendos, ad quos cum incapax sit, nequi deputari, aut aliquo
modo disponi.

3. Secundo, decidit Valquez quæstionem de Hermaphro-
ditis, an capaces Ordinis existant. Aferit namque cum Ari-
stotel. 4. lib. de generat. animal. cap. 3. sub finem, nullum ex his
monstris habere sexum vtrumque perfectum, esse exterius ap-
pareat, sed necessariò vnum ex illis præuolare, & alterum
esse irritum, & inanem. Spectandum ergo est, qui sexus præ-
ualeat, an virilis, an fœmineus: nam, si fœmineus præualeat,
incapax erit ordinis, secus si virilis. Verum esto, præualeat
virilis, & capax iure diuino sit ordinis, omninò tamen ab or-
dine repellendus est: quippe ex communi sententia irregularis
censetur, vt multis allegatis docet Bonac. disp. 8. de Sacra-
ment. q. vn. p. 5. n. 6.

4. Aduersus hanc catholicam doctrinam obiciunt Hære-
tici Paulum ad Galat. 3. dicentem in Christo Iesu non esse
masculum, neque fœminam: ergo in templo Dei, cuius-
que ministris non debet esse discrimen masculi à fœmina. Se-
cundo, in veteri testamento, & etiam in nouo plures fœmi-
næ fuerunt Prophetissæ. Nam Numeror. 12. Maria soror Moy-
sæ prophetauit: & Luc. 2. Anna filia Phanuel, & quatuor fi-
læ Philippi Diaconi, vt colligitur ex Actis Apostol. Si igitur
capaces sunt prophetiæ, etiam ordinis videntur capaces esse
posse: quippe per prophetiam quodammodo aliis superiores
existunt, eoque docere possunt, quæ per prophetiam didi-
cerunt. Tertio, postquam Paulus 1. ad Timotheum cap. 3. do-
cuit, quales essent Diaconi ad ministerium ecclesiasticum eli-
gendi, pudicos, scilicet, non bilingues, &c. statim subdit:
Mulieres similiter pudicas. indicans eiusdem electionis. capa-
ces existere. Quod amplius confirmatur ex eo, quod capit. 5.
idem Paulus inquit: *Ne vidua minor sexaginta annorum eli-
gatur. & quæ sit vnus viri vxor.* Sicuti dixerat cap. 3. eiusdem
1. ad Timoth. de Diacono, ne eligeretur, nisi vnus vxoris vir.
Quarto, tempore nascentis Ecclesiæ non solum viduæ, sed
virgines eligebantur, quæ in templo ministrabant, quæ-
que vocabantur Diaconissæ, de quibus mentionem faciunt,
Concilium Chalcedonense. Act. 15. canone 15. & Synodus
Græcorum in Trullo can. 48. & Clemens lib. 8. Constitutio-
num, cap. 19. & sumitur ex Paulo ad Rom. 18. *Commendo vobis
Phæben, sororem nostram, quæ est in ministerio Ecclesiæ in Cen-
chris.*

5. Sed hæc nullius sunt momenti. Ad primum respondeo,
in Christo, eiusque lege nullum esse discrimen quoad iusti-
ficationem per Baptismum, & gratiam ibidem communica-
tam. De hac enim loquebatur Paulus, vt constat ex verbis
paulo antea dictis. *Omnis enim (inquit) filij Dei estis per fi-
dem, quæ est in Christo Iesu: quicumque enim baptizati estis,
Christum induistis.* Et statim subiungit: *Non est Iudæus non ser-
uus, neque liber: non est masculus, nec fœmina.* &c. De ministris
autem templi, eorumque Ordinibus, nec verbum in eo cap.
Paulus egit. Ad secundum nego, Prophetam ratione prophe-
tiæ in alios potestatem habere, eoque ex officio docere pos-
se, tamen non Prophetas in eo dono excedat, eoque instrue-
re possit in iis, quæ per prophetiam didicit. E contra verò
ordinatus ratione ordinis, & aliis superior est, & eos ex of-
ficio docere potest. Ad tertium admitto, viduas eligi con-
sueuisse, non vt ministeria ordinis exercerent; sed vt vorum
castitatis emittentes redditis, & elemosynis Ecclesiæ ale-
rentur: hæc ergo monet Paulus, ne adolescentiores ordinen-
tur, id est, ne in hæc statum vidualem, cui vorum continen-
tiæ annexebatur, cooptentur, ne forte postquam iis redditi-
bus, & elemosynis sustentata fuerint, primam fidem, id est,
promissionem continentiam iuramentum faciant nubentes. Ad quar-

tum admitto, Diaconissas eligi, & consecrari tempore anti-
quo, vt in templo ministrarent Diaconis, aliisque Ecclesiæ
Ministris in iis, quæ ab ipsis erant mandata. Vnde non con-
secrabantur, vt ex proprio officio, & munere ministrarent, sed,
vt ex aliorum imperio inferrent, ac proinde nullum eccle-
siasticum ordinem recipiebant; quod non obscure indicabat
Epiphani. heres. 79. ante medium, cum dixit: *Et Ministra-
rum quidem Diaconissarum ordo est in Ecclesia, sed non ad sa-
crificandum, neque vt quidquam aggredi permittantur;* scili-
cet, propria autoritate. Ministrabant autem in templo. Pri-
mò competebar illis instruere mulieres de iis, de quibus cum
Diaconis, & Episcopis agere deberent, vt dixit Clemens Ro-
man. lib. 2. Constitut. c. 26. alijs 30. Secundo, assistebant ad tem-
pli officium, quo mulieres ingrediebantur, vt dignas admitte-
rent, & indignas excluderent, de quo Clemens dicto lib. 2. c.
57. alijs 61. Tertio, abstergebant mulieres, quarum fratres
oleo sancto in Baptismo ungebantur, ne à viris aspicerentur,
sicuti docuit idem Clemens lib. 3. Constit. cap. 15. & cap. 16. af-
firmat, munus harum Diaconissarum esse mulieres baptizatas
de sacro fonte suscipere. Quarto, ad domos mulierum mite-
bantur, vt dixit idem Clemens dicto cap. 15. Præter supra dicta
alia ratione Diaconissæ, imò Sacerdotissæ, & Episcopæ ali-
quæ mulieres appellabantur, vt constat ex Synodo 11. Turo-
nica sub Pelagio, can. 13. 14. & 20. & Concilio Antiocheno
can. 21. & 22. non quia aliquem ordinem acciperent, sed quia
earum viri, facta thori separatione, ordinati erant Diaconi,
Presbyteri, & Episcopi, vt latius tradunt Michæel de Medina
lib. 4. de continent. controuers. 6. cap. 7. Gabr. Valq. disp. 245. c. 1.
à n. 49.

P V N C T V M V I I.

De ætate ordinandorum.

1. Ante vsum rationis docuit Durand. neminem Ordinis esse
capacem.
2. Contrarium defendit communis sententia.
3. Soluuntur rationes oppositæ.
4. Amens, qui aliquando rationis vsum habuit, ordinari non
potest.
5. Limitant aliqui, ne procedat superior doctrina in episcopatum.
Sed non admittitur limitatio.
6. Quæ ætas ad licitam Ordinationem requiratur.
7. Ordinatus ante legitimam ætatem suspenditur.
8. Limitant aliqui, ne procedat in Religiosis Minoribus.
9. Sed non admittitur limitatio.

1. **Q**uod ad ætatem attinet, fuit opinio Durandi in 4. disp.
25. q. 2. n. 8. pueros ante vsum rationis non esse capa-
ces ordinis recipendi. Mouentur: quia nemini decet, sacra-
mentum aliquod concedi, nisi ipse, vel alius nomine ipsius ac-
cepterit: puer ante vsum rationis acceptare non potest, alium
autem non decet nomine ipsius acceptare: quippe hoc Sacra-
mentum non est necessitas, vt Baptismus: sed voluntatis, &
suscipientem grauius obligationibus arctat. Ergo, &c. Et
confirmari potest ex ritu ordinationis, in qua ordinando tra-
ditur symbolum potestatis communicatæ sub illa forma: *Ac-
cipe potestatem.* quæ videntur postulare voluntatem liberam
ordinandi, quæ per symbolum traditum potestatem commu-
nicatam acceptet.

2. Certa tamen, & communis sententia est, puerum an-
te vsum rationis incapax esse ordinationis. Sic D. Thom. in
4. distict. 25. quæst. 1. articulo. 1. quæst. 2. Bonavent. art. 2. quæst. 2.
Scotus quæst. 2. Richar. articulo. 4. quæst. 2. alijs relatis Valquez
disputat. 246. cap. 1. num. 6. Valentina disputat. 9. quæst. 4. quæst. 1.
Coninch. disputat. 20. dub. 10. conclus. 3. Laym. lib. 5. sum-
mar. tractat. 9. cap. 6. assert. 2. Bonacina disputat. 8. de Sacram. quæst.
vnica, part. 5. num. 1. Colligiturque ex cap. vnico, de Clerico
per saltem promot. ubi ordinatus ante annos discretionis mi-
noribus ordinibus, & postmodum omisso diaconatu fuerat
Presbyter factus, censetur validè minoribus ordinatus: si qui-
dem solus diaconatus omiffus recipi præcipitur: non autem
minores ordines, sub quibus subdiaconatus etiam ibi intelli-
gitur, alijs præcipitur subdiaconatum recipi. Ratio verò est:
quia eo ipso, quo ordinandus non resistit ordinationi, capax
est recipiendi potestatem, quæ per ipsam conceditur, sicuti
capax est effectus Baptismi, Confirmationis, & Eucharistiæ:
quippe materia, & forma horum Sacramentorum ex susci-
pientium actibus non dependet, sicuti dependent Sacramenta
Pœnitentiæ, & matrimonij. Neque ad hanc validam susce-
ptionem opus est vt velit Paludan. in 4. distict. 25. quæst. post.
3. conclus. num. 8.) consensu parentum, vel eorum, quorum
cura ordinandus demandatus sit: quia satis est Ecclesiæ con-
sensus, vel potius Christi voluntas, quæ ita Sacramentum Or-
dinationis instituit, vt cuiusque non repugnanti applica-
tur effectum haberet.

3. Neque